

# FERSKVANDSFISKERIBLADET

Udgivet af Ferskvandsfiskeriforeningen For Danmark – Anno 1902



Nr. 1 - 122. årg. Januar-Februar 2024

## Nye regler for brug af krebsetejner



Tværfaglig interesseorganisation for  
lystfiskeri - ferskvandsfiskeri - akvakultur og bredejerinteresser

# Leder: Opfordring til fiskeklubberne



Fiskeklubberne har behov for flere unge medlemmer. Jeg vil opfordre klubberne til at gøre noget mere opsøgende arbejde for at få unge til at interessere sig for fiskeri og naturen. Måske også invitere skoleelever med ud og lave vandløbsrestauration.

Op hvordan gør man så det! Man må opsøge de unge hvor de færdes, eks. på

nettet, i skolerne, ungdomsklubberne eller hvor man kan træffe på dem. Der findes mange andre steder, det er bare om at bruge fantasien.

Det er meget vigtigt, at de får en god oplevelse ved at fiske, "fanger fisk" så interessen er vagt. Hornfisk er lette at fange så det er et oplagt sted at starte, da der stor chance for fangst.

Klubben kan lave fisketure med de unge her i landet ved vores åer og søer samt ved kysten turer til Norge der er jo en flot natur og en god mulighed for at fange laks.

Lystfiskeriets dag er også en mulighed, fiskeri ved "put og take" er en god mulighed for at få fisk med hjem, der kan de unge med familie fiske nogle timer gratis.

Det skal koste meget lidt for juniorer eller være "gratis" at være medlem af en fiskeklub.

Husk på det er jo også klubbernes udvikling og overlevelse man her taler om. Uden tilførsel af nye medlemmer kan visse klubber ikke overleve.

Det er vigtigt, at vi fortsætter vores arbejde med at beskytte naturen, og griber ind over for dem der forurener og ødelægger vores fiskevand, for fisk skal nemlig have rent vand og gode betingelse for deres opvækst med føde og skjulesteder.

*Max Thomsen, næstformand  
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark*

## Indholdsfortegnelse

Opfordring til fiskeklubberne.....	2
Indkaldelse til ordinær generalforsamling 2024 .....	3
Forureningskatastrofen ved Alling åen.....	4-7
Fra landbrug til natur: Lavvandede søer på vej i Vosborg Enge.....	8-9
Ferskvandsfiskeriforeningen er repræsenteret i Biodiversitetsråd.....	10-13
Bekendtgørelse om forbud mod erhvervs-mæssigt fiskeri af ål .....	14-15
Bekendtgørelse om fiskeri og fredningsbælter i Mariager Fjord.....	16-17
Nye regler for brug af krebsetejner i Danmark .....	18-20
Brev fra Dansk Lystfiskeri vedr. skarven .....	21
Opgangen af laks i Kongeå i 2023.....	22-24
Øresten afslører forskel på ørredstammerne i vandløb .....	25-27
DTU Aqua rådgiver ministerie med revision af tre bekendtgørelser .....	28-31



# Forureningskatastrofen ved Alling åen

Det store jordskred truer med at forurene Alling å og begrave Ølst by med forurenede jord.

Det er Randers Kommune der har givet miljøtilladelse til, at firmaet Nordic Waste måtte rense lettere forurenede jord på den gamle Fibo grund ved Ølst.

Vi advarede allerede dengang kommunen om, at der var fare for forurening af Alling å og den omgivende natur.

Jeg opfordrede også DN til at gribe ind og forlange en VVM-miljø undersøgelse, da firmaet fik lov til at udvide deres aktivitet.

DN mente, at Randers Kommune havde styr på hvad der foregik på pladsen ved Ølst! Men jeg var ikke overbevist om at det var tilfældet. Jeg har kendt dette sted i mange år, som består af plastik lerbakker som hælder mod åen og Gammel Århusvej samt Ølst by.

Nu havde Nordic Waste aflæst flere millioner forurenede jord af i området med en hældning der ikke opfyldte deres tilladelse. Der var jord fra Norge og Holland med olieslam, jord fra minkgravene, jord fra Fyn med et indehold af PFAS, mikrofiller (også kaldet flyveaske), fyldt med tungmetaller som er farlig at indånde og få ind i øjnene, det kommer fra Ålborg Portland Cement.

Alt det læssede man ukritisk på de skrånende ler skrænter, alle med bare lidt

omløb i hovedet vidste, at det ville gå galt. De lokale, som havde advaret mod den form for oplagring af uren jord, var dybt rystede over at kommunen ikke greb ind.

Det startede med nogle småskred, men pludselig gik det helt galt. Jorden skred ned og kom ud på Århusvej. Man måtte i hast køre jord bort og få afspærret Århusvej, som jorden havde skubbet med så den var revnet flere steder.

Vejen er anlagt i 1930! så den har jo holdt i mange år.

Kommunen måtte træde til og forlange, at der blev kørt jord bort og åen beskyttes for at forhindre en katastrofe. Man måtte omlægge åen samt rørfører uden om den forurenede jord med afspærring af Århusvej og Ølst by.

Nordic Waste forlader pludselig området og oprydningen - senere melder de sig "konkurs".

Kommunen tager nu over med at køre jord bort og pumpe uren vand i tankvogne og kører til rensningsanlægget i Randers.

Nu må kommunen i gang med at styre jordskredet og det urene vand. Det er et større arbejde med at bortkøre de mange millioner tons forurenede jord som Nordic Waste havde oplagret på grunden - uden hjælp af forurenere.



Nordic Waste har ikke overholdt miljøøftalen som de skulle, det er også kommet frem, at de næsten ikke fik rensset noget af jorden, man bare kørte mere til. Det var ene og alene en pengemaskine der tjente penge i flere led ved at modtage forurennet jord.

Det er helt ufatteligt, at Randers Kommune ikke har været mere kritisk ved deres opsyn med virksomheden (ELLER MANGEL PÅ SAMME). Der er ikke skriftlige referater af tilsynene gennem årene før i 2023, og kan man nu også stole på det. Så naiv kan en kommune da ikke være?

Allerede i 2021 var der tegn på revner og skred i den toplæssede jord. Dette burde jo allerede dengang have være nok til at stoppe med at køre mere til.

Det har ikke manglet på advarsler, både fra os lystfiskere, som har arbejdet med åen siden midt i firserne med at forbedre havørredbestanden i Allingåen, men også de lokale har advaret om hvad der kunne ske. Det ville man ikke høre efter, og reagerer med et skærpet tilsyn samt påbud om at stoppe.

Det kan jo i værste fald koste en ødelagt natur og å - og Randers Sportsfisker klub's eksistens.

Hvad med de berørte lodsejere der har fået deres grund svinet til med urent vand og jord - for ikke at tale om beboerne i Ølst by.

Hvem skal nu betale de mange millioner det koster at rydde op, samt betale erstatninger til de berørte i denne katastrofe?

Kommunen siger jo, at forureneren betaler, men gør de det så? "Jeg vil tvivle meget på det".

Ministeriet har stillet 205 millioner til rådighed. "SLÅR DET TIL"?

Randers Kommune må nu nok også regne med, at skulle betale for deres egen naivitet ved deres tilsyn.

Jeg er skuffet over, at DN ikke gik ind i

sagen, samt at deres formand kun kunne komme med nogle kommentarer. Det samme gælder Sportsfiskerforbundet, som kommer haltende bagefter med deres kommentarer.

*Max Thomsen  
Næstformand*

*Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark*



# GEUS: Jordskredet i Randers har stabiliseret sig

Jordskredet i Randers har stort set stabiliseret sig, og de mest kritiske modeller viser, at jordskredet ikke kommer til at nå beboelsesejendomme i Ølst by. Det viser ny undersøgelse fra GEUS.

Miljøstyrelsen har, som en del af håndteringen og behandlingen af sagen om jordskredet ved Nordic Waste i Randers Kommune for anden gang i 2024 bedt eksperterne i De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) om vurdering af udviklingen af jordskredet.

GEUS bekræfter, at jordskredet nu er gået i stå, og det tyder på, at jordskredet stort set har stabiliseret sig. Forud for stabiliseringen, vurderer GEUS, at jordskredet har været accelererende

siden aflæsning af jord i 2023. Den kraftige acceleration vurderes at være drevet af jordstrømmene, som er deponeret fra lergravens vestlige kant. Jordskredet var allerede i bevægelse i den centrale del af lergraven fra 2021 til foråret 2023.

De mest kritiske modeller viser, at jordskredet ikke kommer til at nå beboelsesejendommene i Ølst By.

De indsatser der er foretaget, har generelt bidraget til at begrænse jordskredets udvikling.

## NYETABLERING AF DAMBRUG - OMBYGNING AF DAMBRUG

Standard moduler - let - enkelt - økonomisk



Findes i 2 og 3 mtr. stykker

- Brugsmodel-beskyttede dambrugs-kegler i beton.
- Montage i én arbejds-gang.
- Sikker gulv-forbindelse.
- Hurtigt videre



GIVE ELEMENTER, SÅ ER DU SIKKER!

- Standard-elementer på "målt"
- Lynhurtig montering gerne i samarbejde med din entreprenør

Konsulent Torben Jensen, Give Elementfabrik A/S, **tlf. 75 73 26 76** Tilbud, brochurer, konsulentbesøg ufb.

# Fra landbrug til natur:

## Lavvandede søer på vej i Vosborg Enge

88 hektar landbrugsjord skal nu omdannes til vådområde. Det betyder mindre udledning af CO<sub>2</sub> og mere natur.

I februar 2024 påbegynder Naturstyrelsen, i samarbejde med Realdania By & Byg, etablering af et vådområde på det tidligere landbrugsareal Vosborg Enge ved herregården Nørre Vosborg i Holstebro Kommune.

Projektet er et såkaldt lavbundsprojekt, der tager kulstofrige lavbundsjord ud af drift, for at omdanne dem til vådområder. Herved nedbringes udledningen af drivhusgasser til atmosfæren og kvælstof til vandmiljøet. Effekten opstår ved, at

vandstanden i projektområdet hæves og dyrkningen ophører.

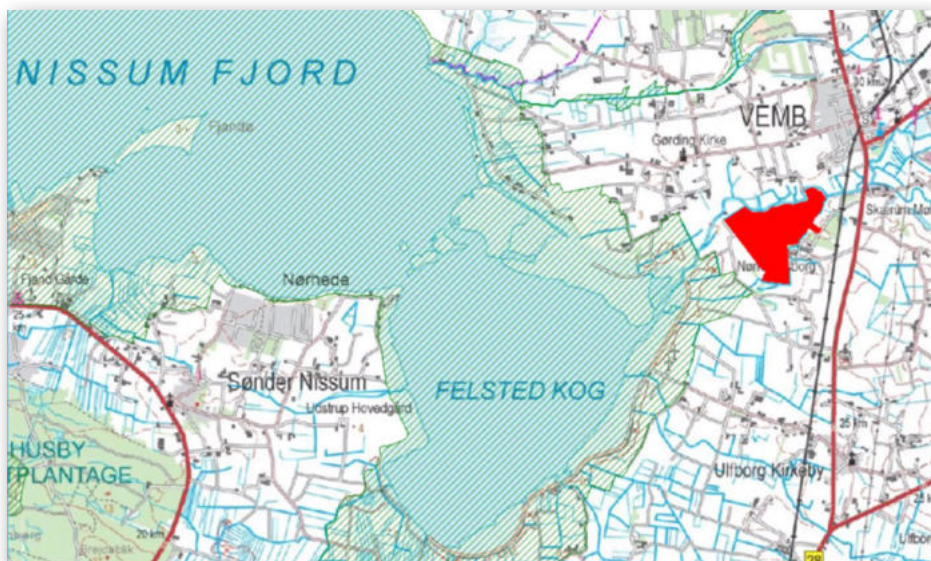
Den nuværende afvanding via pumpestationen vil ophøre, og dræn og grøfter bliver sløjfet. Det vil få vandstanden i Vosborg Enge til at stige, så der dannes lavvandede søer omgivet af enge.

Det er Naturstyrelsen, der udfører projektet, og det hele sker i samarbejde med grundejeren Realdania By & Byg.

- Jeg er glad for, at Realdania By & Byg kan medvirke til de nationale mål om



Foto: Naturstyrelsen.dk



Projektområdet (rød) ligger mellem herregården Nørre Vosborg og Storåen ved Vemb.  
Foto: Naturstyrelsen.dk

at nedbringe drivhusgasser. Samtidig får Vosborg Enge en helt ny værdi. Området vil tiltrække nye dyrearter og skabe ramme for oplevelser i naturen. Det er en udvikling, jeg glæder mig til at følge, siger adm. direktør i Realdania By & Byg Peter Cederfeld.

### Grusvejen i området skal hæves

For at sikre adgang til området forhøjes grusvejen gennem arealet (til diget ved Storå). Desuden etableres et lavt dige og en pumpe til beskyttelse af sumpskoven udenfor Herregården Nørre Vosborgs voldanlæg.

- Det bliver spændende at følge udviklingen ved Vosborg Enge. Naturen vil forandre sig derude, og det giver også en vilde naturoplevelse for publikum. De små søer vil vrimle med liv, da de gavner flere

dyre- og plantearter, siger Poul Ravnsbæk, skovrider Naturstyrelsen Vestjylland.

Projektet finansieres med støtte fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne. Det forventes at projektet vil reducere udledningen af drivhusgasser med ca. 1415 ton CO<sub>2</sub>/år og reducere kvælstoftilførslen til Nissum Fjord med ca. 3960 kg N/år.

Projektet forventes gennemført ved udgangen af maj 2024.

#### **Yderligere oplysninger:**

Skovrider Poul Ravnsbæk  
72 54 36 96 / +45 20 30 43 40

Projektleder Henning Fjord Aaser  
72 54 36 69 / +45 40 44 47 71

Adm. direktør Peter Cederfeld,  
Realdania By & Byg: 40 80 28 90

# Ferskvandsfiskeriforeningen

er repræsenteret i Biodiversitetsrådet

Biodiversitetsrådet er et uafhængigt og vidensbaseret organ, som leverer løsninger, der vil bidrage til at vende tabet af biodiversitet til fremgang.

## Fra tab til fremgang

Biodiversitet er mangfoldigheden af liv. Vi befinder os i en global biodiversitetskrise. Menneskelige påvirkninger har ført til at mange arter er uddøde, og for mange truede arter er der kun få levende individer tilbage. Der er et akut behov for,

at vi gør en aktiv indsats for at få vendt udviklingen.

## Rådets opgaver

Biodiversitetsrådes har til opgave at rådgive regeringen og folketinget om indsatser, der kan skabe bedre vilkår for

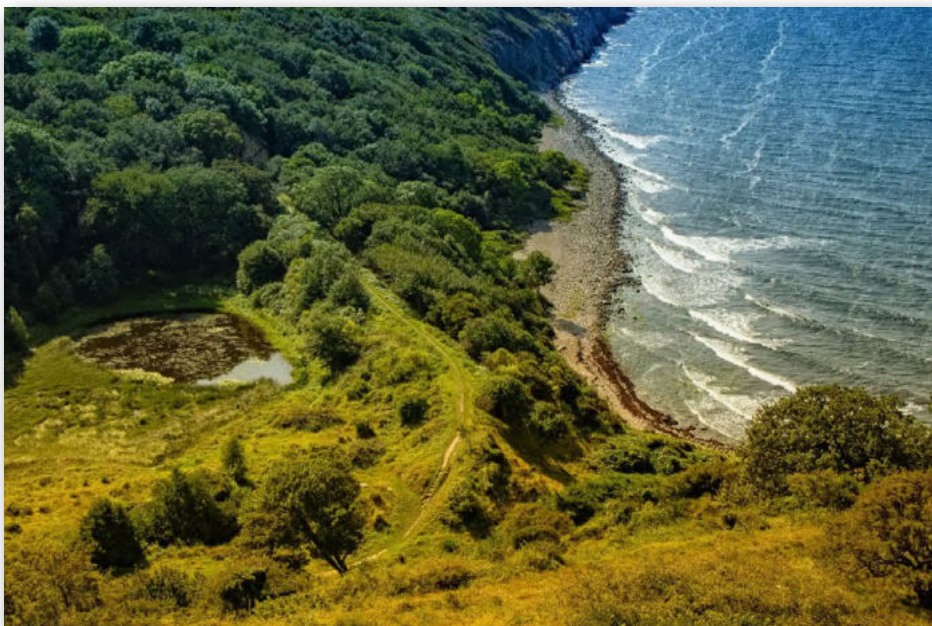


Foto: Biodiversitetsraadet.dk

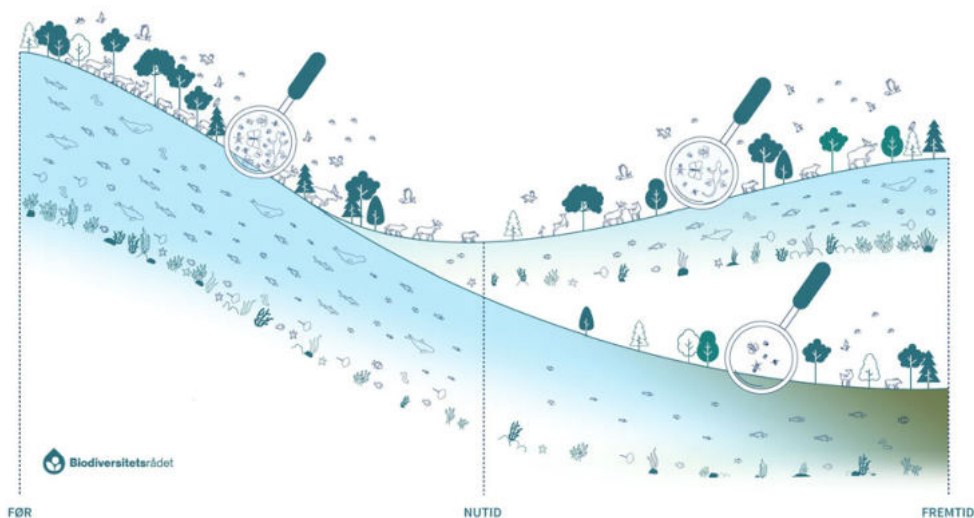


Illustration af tabet af biodiversitet på land og til vands over tid. Til venstre på illustrationen (før i tiden) har vi høj biodiversitet med mange arter og individer. Mod midten af illustrationen (nutiden) falder biodiversiteten til færre arter og individer. Videre mod højre følger udviklingen to scenarier. I det ene scenarie bremses tabt af biodiversitet og vendes til fremgang, som følge af indsatser på natur- og biodiversitetsområdet. I det andet scenarie forsætter tabet af biodiversitet. Copyright: Biodiversitetsrådet.

den danske natur på land, i ferskvand og i havet. Rådets hovedopgaver er at udarbejde analyser, udredninger og anbefalinger omkring:

- Indsatser der vender tabet af biodiversitet til fremgang
- Implementering og kvalificering af indsatserne i natur- og biodiversitetspakken
- Hvordan Danmark bidrager til de internationale mål om at beskytte arter og levesteder

Biodiversitetsrådets anbefalinger tager højde for de juridiske, samfunds- og miljøøkonomiske, og adfærdsmæssige

aspekter, der er vigtige for at bevare biodiversiteten.

### Rådets arbejdsplan & proces

Biodiversitetsrådet udarbejder årligt en rapport med anbefalinger og status om indsatser for natur og biodiversitet. Derudover vil Rådet på sigt løbende levere analyser, vurderinger, anbefalinger og høringssvar, som kan bidrage til den offentlige debat.

Biodiversitetsrådet inddrager i sit arbejde relevante parter, herunder bl.a. erhvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet.

## Biodiversitetsrådets hovedbudskaber

- Biodiversitetsrådet anbefaler, at Danmark får en biodiversitetslov – en retligt forpligtende målsættende rammelov med afsæt i de internationale biodiversitetsmål, som Danmark er forpligtet til at arbejde aktivt for.
- En kommende biodiversitetslov bør, efter Biodiversitetsrådets opfattelse, være fokuseret på biodiversitet, som defineret i Biodiversitetskonventionen, og ikke natur og miljø i bred forstand. Det er Biodiversitetsrådets anbefaling, at loven benævnes biodiversitetsloven, og ikke naturloven eller natur- og biodiversitetsloven, så der signaleres et klart fokus på biodiversitet.
- Forpligtelsen til at nå målene i den foreslåede biodiversitetslov, er rettet mod de øverste beslutningstagere. Loven skal sætte rammen for den nationale biodiversitetsindsats frem mod 2050 og kan fungere som et overordnet styringsværktøj, der sikrer en langsigtet, kontinuerlig og sammenhængende biodiversitetsindsats på tværs af sektorer.
- Det er Biodiversitetsrådets anbefaling, at vedtagelsen af en overordnet målsættende biodiversitetslov er første skridt, og at den følges op af en samlet og gennemgribende reform af den materielle natur- og biodiversitetslovgivning.
- Det er en politisk opgave at fastlægge hvilke typer af mål, der skal indgå i en kommende biodiversitetslov, samt at bestemme ambitionsniveauet og den konkrete formulering af de nationale mål og delmål. Forslag til mål og delmål samt de tilhørende betragtninger fra Biodiversitetsrådet skal derfor ses som et forskningsbaseret oplæg til den politiske diskussion om, hvilke nationale mål og delmål, der kan indgå i en kommende lov om biodiversitet.
- De internationale mål og delmål i FN's 'Globale rammeaftale for biodiversitet' og EU's 'Biodiversitetsstrategi for 2030' er alle fælles mål, som det forudsættes, at enkelte lande hver især bidrager rimeligt til. Biodiversitetsrådet ser ikke nogen stærke biodiversitetsmæssige eller samfundsmæssige argumenter for, at Danmark påtager sig mindre ambitiøse mål end andre lande og foreslår derfor, at Danmark som udgangspunkt påtager sig mål, der mindst svarer til de fælles mål.
- Biodiversitetsrådet foreslår, at mål og delmål i en kommende biodiversitetslov – i overensstemmelse med Biodiversitetsrådets principper for naturbeskyttelse og genopretning – formuleres, så målopfyldelse samlet set vil sikre de nødvendige grundbetingelser for biodiversitet: Plads, kvalitet og tid. Sikring af store sammenhængende beskyttede områder, der repræsentativt dækker biodiversiteten i Danmark, samt genopretning af den økologiske integritet samtidig med reduktion af både direkte og diffuse presfaktorer bør udgøre kernen i den danske biodiversitetsindsats. Dette bør afspejles i de delmål, som en kommende lov om biodiversitet skal indeholde.
- I overensstemmelse med Biodiversitetskonventionens 'Globale rammeaftale for biodiversitet' og EU's 'Biodiversitetsstrategi for 2030', foreslår Biodiversitetsrådet, at en kommende dansk biodiversitetslov indeholder følgende mål og delmål:

### *Biodiversitetsrådets forslag til mål for biodiversitet*

- I 2030 skal grundbetingelserne for at vende tabet af biodiversitet til fremgang i Danmark være sikret.
- I 2050 skal alle økosystemer i Danmark være genoprettede – herunder deres økologiske integritet, modstandsdygtighed og funktionelle sammenhæng – og i videst muligt omfang have opnået deres fulde biodiversitetspotentiale.

### *Biodiversitetsrådets forslag til delmål for beskyttede og strengt beskyttede områder*

- I 2030 skal 30 % af Danmarks landareal, inklusive søer og vandløb, og 30 % af Danmarks havareal være beskyttede områder og en tredjedel heraf, dvs. 10 % være strengt beskyttede områder.

*Biodiversitetsrådets forslag til delmål for genopretning og reduktion af presfaktorer*

- I 2030 skal Danmark have sikret grundlaget for udvikling af økosystemernes fulde biodiversitetspotentiale ved at have igangsat effektive foranstaltninger for genopretning og sikret tilstrækkelig reduktion af diffuse og direkte presfaktorer på mindst 30 % af Danmarks land- og havområder.
- Biodiversitetsrådet ser som udgangspunkt ingen væsentlige modsætninger mellem biodiversitet og menneskers adgang og mulighed for friluftsliv i beskyttede og strengt beskyttede områder, men anbefaler generelt at aktiviteter i beskyttede og i særdeleshed strengt beskyttede områder reguleres ud fra et forsigtighedsprincip og under hensyn til biodiversiteten i områderne.
- Biodiversitetsrådet estimerer, at 1,6 % af Danmarks landareal, inklusive søer og vandløb, og 1,9 % af Danmarks havareal for nuværende kan bidrage til de internationale delmål om beskyttede områder. Yderligere kan 5,5 % og 0,5 % af hhv. det danske land- og havareal potentielt komme i betragtning, men det kræver en næjere individuel vurdering af de enkelte områder, herunder bl.a. fokus på effektiv forvaltning. Ingen danske land- eller havområder kan for nuværende bidrage til de internationale delmål om strengt beskyttede områder, men ovennævnte 1,6 % og 1,9 % beskyttede områder på hhv. land og hav kan potentielt komme i betragtning.
- Biodiversitetsrådet peger på mulige veje til, at Danmark i højere grad kan bidrage til det foreslåede delmål om 30 % beskyttede land- og havområder. For 14,4 % af landarealet inden for nuværende naturbeskyttelsesordninger er vejen primært effektiv forvaltning, ophør af produktion og langvarig retlig beskyttelse. Den videre vej herfra mod de 30 % kan inkludere omlægning, genopretning og beskyttelse af de landbrugsarealer, ådale og løvskove, der har det højeste biodiversitetspotentiale og bedst sikrer biodiversiteten i Danmark repræsentativt. For 28,1 % af havarealet inden for nuværende og planlagte beskyttelsesordninger, er vejen primært beskyttelse mod fysisk-mekanisk forstyrrelse af havbunden, og reduktion af næringsstofforurening i de kystnære farvande.
- I forhold til at vende tabet af biodiversitet til fremgang i Danmark, understreger Biodiversitetsrådet vigtigheden af, at beskyttede og strengt beskyttede områder udlægges med fokus på at skabe store sammenhængende områder med høj realiseret biodiversitet eller højt biodiversitetspotentiale, hvor biodiversiteten komplementerer hinanden, så den brede biodiversitet i Danmark beskyttes repræsentativt. Udpegnning af arealer til beskyttede områder bør baseres på en omkostningseffektivitetsanalyse, der inddrager disse aspekter, og suppleres af analyser af den samlede værdi af natur og biodiversitet for samfundsøkonomien.
- Der er akut behov for implementering af forskningsbaserede, langsigtede tiltag til beskyttelse og genopretning af biodiversiteten i Danmark, både indenfor og udenfor beskyttede naturområder. Det er Biodiversitetsrådets anbefaling, at den nationale biodiversitetsindsats baseres på en bred og økosystembaseret biodiversitetstilgang med fokus på økologisk integritet for at sikre, at tabet af biodiversitet kan vendes til fremgang, også på lang sigt. Den samlede biodiversitetsindsats bør også indeholde målrettede indsats, der sikrer de mest truede arter, så de ikke når at forsvinde, før den økologiske integritet af deres levesteder er genoprettet.
- Biodiversitetsrådet anbefaler, at der udarbejdes et dynamisk virkemiddelkatalog for biodiversitet, der kan justeres efterhånden, som der indsamles data og oparbejdes mere viden om biodiversiteten i Danmark. Virkemiddelkataloget kan bidrage til prioritering og sammensætning af den nationale biodiversitetsindsats.
- Den grønne omstilling, herunder både biodiversitets- og klimaindsatsen, rækker flere årtier frem i tiden og kræver langsigtede politiske prioriteringer og markante forandringer af arealanvendelsen i Danmark, både på land og i havet. Det er Biodiversitetsrådets anbefaling, at biodiversitetsindsatsen markant opprioriteres, og hvor det ikke kompromitterer biodiversiteten, i væsentlig grad, samtænkes med andre omstillingsindsatser, herunder fx klimaindsatsen og beskyttelsen af grundvandet i Danmark. Øvrige omstillingsindsatser bør ligeledes i videst muligt omfang indtænke muligheder for at beskytte og bidrage til genopretning af biodiversiteten.

# Bekendtgørelse om forbud mod erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand

Erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering vedr. bekendtgørelse om forbud mod erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand fra den 15. september 2024 til og med den 15. marts 2025

## Bekendtgørelsens indhold

Bekendtgørelsen fastsætter et forbud mod erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand fra den 15. september 2024 til og med den 15. marts 2025. Forbuddet implementerer artikel 13 i Rådets Forordning (EU) 2024/257 om fiskerimuligheder i 2024.<sup>1</sup>

Det fremgår af artikel 13 i Rådets forordning, at hver enkelt medlemsstat skal fastsætte en periode på mindst seks måneder med forbud mod erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand inden for perioden 1. april 2024 til 31. marts 2025 for at sikre, at forbuddet omfatter perioden med den største migration af europæisk ål. Det foreslås, at den seks måneders forbudsperiode (lukkeperiode) i Danmark fastsættes til: 15. september 2024 til og med den 15. marts 2025, jf. artikel 13, stk. 3-5.

Fra 2018 til 2022 har der været fastsat en tre måneders lukkeperiode. I 2023 blev der indført en seks måneders lukkeperiode fra 1. oktober 2023 til 31. marts 2024.

Med denne bekendtgørelse ændres de seks måneders lukkeperiode, således at

lukkeperioden starter den 15. september 2024 til og med den 15. marts 2025.

## Administrative konsekvenser

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vurderer, at der ikke er administrative konsekvenser for erhvervet ved forslaget.

## Skatter, afgifter, subsidier mv.

Der er ingen ændringer i skatter, afgifter, subsidier mv. i forbindelse med bekendtgørelsen.

## Øvrige efterlevelseseffekter

Der vurderes at være knap 200 erhvervs- og bierhvervsfiskere, som vil være omfattet af forbuddet. Den ændrede seks måneders lukkeperiode vil få økonomisk betydning for ålefiskerne og for flere fiskere vurderes det at kunne betyde en de facto lukning af deres ålefiskeri. I 2022 beløb den samlede værdi af de erhvervsmæssige landinger af ål i saltvand på ca. 163 tons sig til ca. 11,7 mio. kr. I 2022 fandt

<sup>1</sup> Rådets Forordning (EU) 2024/257 af 10. januar 2024 om fastsættelse for 2024, 2025 og 2026 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om ændring af forordning (EU) 2023/194.

ca. 46 pct. af det samlede fiskeri sted i oktober måned og ca. 83 pct. af fiskeriet efter blankål fandt sted i oktober måned.

I 2023, hvor der blev indført en seks måneders lukkeperiode fra oktober 2023 til og med marts 2024, blev der i alt landet ca. 120 tons ål i saltvand til en samlet værdi af ca. 8,4 mio. kr. I 2023 fandt ca. 34 pct. af det samlede fiskeri sted i september måned.

## Adfærdsvirkninger

Lukkeperioden på seks måneder for 2024-2025 ændres til 15. september 2024 til 15. marts 2025. Fiskerne må fortsat omlægge fiskeriet til andet end ål i lukkeperioden og/eller fiske ål uden for lukkeperioden.

De erhvervsmæssige ålefiskere vil fortsat have mulighed for i forbudsperioden at anvende ruser, bundgarn og bundgarn-sliggende redskaber til brug for fanget af andre arter end ål, når redskabet er indrettet, så det ikke kan tilbageholde ål. Det vurderes at være meget vanskeligt for ålefiskerne at omlægge deres fiskeri i de berørte måneder til fiskeri efter andre



arter end ål, bl.a. på grund af de specielle redskaber, der anvendes i dette fiskeri.

Det vil fortsat ikke være muligt at opbevare levende ål og lande ål i lukkeperioden, hvilket også vurderes at kunne have økonomisk betydning for ålefiskerne, herunder at ålefiskeriet eventuelt må ophøre før lukkeperioden starter.

Det vurderes endvidere at kunne få økonomisk betydning for de ålefiskere, som ikke har mulighed for at omlægge fiskeriet eller ikke har mulighed for at anvende de specielle redskaber i andet fiskeri. Det drejer sig bl.a. om bundgarn, som er specielt konstrueret til en helt lokal, geografisk placering.

## BNP

Der er ingen påvirkninger af BNP som følge af bekendtgørelsen.

### REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummeanlæg  
Indhent uforbindende tilbud.

**HEE ENTREPRISE A/S**  
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing  
Tlf. 9733 5360  
info@hee-entreprisen.dk www.hee-entreprisen.dk

### Announceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,  
15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig  
indlevering af annoncer, er den  
20. i måneden før udgivelse.**

# Bekendtgørelse om fiskeri og fredningsbælter i Mariager Fjord

I medfør af § 30, stk. 1, nr. 1, § 31, § 32, stk. 1, og § 130, stk. 2, i lov om fiskeri og fiskeopdræt (fiskeriloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023, fastsættes:

**§ 1.** Bekendtgørelsen finder anvendelse på fiskeri i Mariager Fjord indtil dennes udløb i Kattegat, afgrænset af linjen i ret-

visende nord-syd gennem toldbroen ved Als Odde, inklusiv Kielstrup Sø.

**§ 2.** Fiskeri må ikke udøves inden for fredningsbælterne fastsat i §§ 3-5.

*Stk. 2.* Numrene i §§ 3-4 angiver det pågældende vandløbsnummer i henhold til Danmarks Tekniske Universitet, Institut for



Foto: Malene Thyssen, Wikipedia

Akvatiske Ressourcers Planer for Fiskepleje.

**§ 3.** Ved følgende vandløbs udløb fastsættes helårige fredningsbælter, der omfatter vandområdet inden for en afstand af 500 m fra udløbet ved almindeligt dagligt højvande:

- 1) 1604 Kastbjerg Å.
- 2) 1610 Onsild Å.
- 3) 1613 Karls Møllebæk, afløbet fra Kielstrup Sø.
- 4) 1614 Villestrup Å.
- 5) 1617 Korup Å.

**§ 4.** I perioden fra den 16. september til og med den 15. marts fastsættes fredningsbælter ved følgende vandløbs udløb, der omfatter vandområdet inden for en afstand af 500 m fra udløbet ved almindeligt dagligt højvande:

- 1) 1606 Marenmølle Bæk.
- 2) 1609a Vandløb fra Kirkedal.
- 3) 1612 Valsgård Bæk.
- 4) 1613a Houtved Bæk.
- 5) 1615 Vive Møllebæk.
- 6) 1616 Hjulrenden.

**§ 5.** I perioden fra den 16. september til og med den 15. marts fastsættes et fredningsbælte, der omfatter vandområdet inden for en afstand af 500 m fra Dansk Salt A/S produktionsanlægs kølevandsudløb (56° 40,881N, 10° 2,286Ø).

**§ 6.** Fiskeri i Kielstrup Sø er ikke tilladt.

**§ 7.** Fiskeri efter eller landing af ål er ikke tilladt i perioden fra den 15. juni til og med den 31. juli.

*Stk. 2.* Fiskeri efter og landing af ål er tilladt, såfremt særskilt tilladelse hertil foreligger efter bekendtgørelsen om betingelserne for erhvervs-mæssigt fiskeri af ål i saltvand og ferskvand.

**§ 8.** Anvendelse af trawl og vod er ikke tilladt.

*Stk. 2.* Anvendelse af ålevod er tilladt til og med 31. december 2033, såfremt særskilt tilladelse hertil foreligger efter bekendtgørelsen om betingelserne for erhvervs-mæssigt fiskeri af ål i saltvand og ferskvand.

*Stk. 3.* Maskemålet i ålevod efter stk. 2, skal være mindst 10 mm i sækken og 14 mm i armene, begge målt fra knude til knude, og længden af dragelinerne må højst være 250 meter på hver vodarm.

**§ 9.** Med bøde straffes den, der overtræder eller forsøger at overtræde § 2, stk. 1, § 6, § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 1-3.

*Stk. 2.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

**§ 10.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2024.

*Stk. 2.* Følgende bekendtgørelser ophæves:

- 1) Bekendtgørelse nr. 670 af 9. juli 2001 om særlige regler for fiskeriet i Mariager Fjord.
- 2) Bekendtgørelse nr. 428 af 26. juli 1984 om fredning af Kielstrup Sø.

*Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, den 28. november 2023  
Jacob Jensen / Nicolai Højlund*

# Fiskemetoder efter krebs

Der er pr. 1. januar 2024 indført nye regler for brug af krebsetejner i Danmark

Fiskeri efter krebs foregår næsten udelukkende med små tejnér/ruser, der er specielt fremstillet til fiskeri efter krebs

eller med krebsebrikker. Krebsebrikker har form som et lille sænkenet. Det er således ikke de metoder man almindeligvis be-



Foto: Fiskeleje.dk

tragter som lystfiskeri, der bliver anvendt. Fiskeri efter krebs bliver drevet stort set udelukkende med henblik på at fangsten skal spises. Genudsætning begrænser sig til flodkrebs, der enten er under mindstemålet eller fredede. Egentligt sportsfiskeri med genudsætning, er derfor i praksis ikke-eksisterende.

Foruden fangst ved målrettet fiskeri efter krebs, sker det at man fanger krebs som bifangst ved fiskeri med kasteruser eller med stang og snøre.

Målrettet fiskeri efter krebs foregår altid med anvendelse af lokkemad, enten lidt kød eller endnu bedre et stykke fisk. Nogle krebsefiskere sværger til at bruge skaller som lokkemad, da skallekød udsender særlig meget duft. Lokkemaden må gerne være "ikke helt frisk" uden dog at være rådden. Der kan eksempelvis også bruges hundefoder i pilleform. Husk i den sammenhæng, at det ikke er tilladt at anvende saltvandsfisk som agn i ferskvand.

## Krebsebrikken

- er lovgivningsmæssigt at betragte som et "let håndredskab" på niveau med stang og snøre og man må derfor anvende den, når man har løst fisketegn. Det er dog en betingelse, at man er til stede og passer redskabet mens der bliver fisket.

Krebsebrikken er normalt lavet som et lille rundt sænkenet med en diameter på 30-35 cm og let posning i nettet. Man kan evt. lave kanten som to ringe med 5-10 cm mellemrum beklædt med net. Det gør fiskeriet lidt mere effektivt, da krebsen får sværere ved at flygte når krebsebrikken hales ind. Man lægger (eller bedre: fast-

binder) lokkemaden i midten af nettet i bunden af brikken. Brikken bliver herefter sænket ned på bunden og hvor den skal ligge helt stille. Krebs kan så kravle op på brikken for at få fat i lokkemaden. Under fiskeriet skal den tilses jævnlige, f.eks. med 10-15 minutters mellemrum. Det gør man ved løfte den roligt, men i god fart op af vandet uden at den kæntrer. De krebs, der var i gang med at æde af mad-dingen, kan så ikke nå at slippe væk.

## Krebsetejner eller -ruser

- betragtes lovgivningsmæssigt som et faststående ruseredskab og kræver derfor fritidsfiskerlicens. Undtaget er lodsejere, der fisker fra egen jord - disse skal hverken have fisketegn eller fritidsfiskertegn.

Krebsetejner/ruser findes i et utal af typer i forskelligt materiale og form. For dem alle gælder, at de har mindst 1, men som oftest 2 eller sjældnere 3 kalve ind til et enkelt fangkammer. I fangkammeret kan lokkemaden være placeret, enten i en clips eller i en lille beholder af trådnat.

Krebsetejner/ruser er som regel fremstillet af enten hønsetråd eller net udspændte over en metalramme eller, mere og mere almindeligt, af plast. I nogle ruser af net, er rammen et stykke spiralformet fjederstål, der tillader at rusen bliver klemt sammen under transport. Tidligere kunne krebseruser også være fremstillet som en tremmekasse eller af pileflet. Det er i dag sjældent at finde disse typer.

Krebsetejner/ruser bliver som regel udlagt om aftenen og røgtet næste dag.

## Nye regler for brug af krebsetejner

Der er pr. 1. januar 2024 indført nye regler for brug af krebsetejner i Danmark.

### *De centrale regler siger, at krebsetejner/ruser:*

- kun må anvendes i perioden fra 1. august til og med 15. oktober
- skal være udført i enten plast eller net udspændt over en ramme og de må ikke fremstå mørke i fangstkammeret
- kun må have ét fangstkammer og max 3 fangståbninger med én kalv hver
- skal overholde følgende dimensioner: max længde 80 cm max højde og brede eller diameter på 40 cm
- fangståbningerne skal være cirkelformede med en diameter på mellem 50 og 70 mm

### Ofte stillede spørgsmål:

**Spørgsmål:** Når krebsetejner kun må bruges fra 1. august til 15. oktober, hvornår må man så fange signal-krebs?

**Svar:** Signalkrebs er en invasiv art, der må fanges hel året rundt. Det kan f.eks. gøres med krebsebrikker, som man må bruge, når man har løst lystfiskertegn. Det er alene fiskeri med krebsetejner, der kun må foregå fra 1. august til 15. oktober. Fiskeri med krebsetejner kræve et fritidsfiskertegn.

- Kalven skal være afsluttet med en fast ring i et formstabilt materiale, fx hård plast eller metal.

### *Desuden skal krebsetejner/ruser:*

- udført i netmateriale have en maskestørrelse på mindst 13 mm (knode til knode)
- udført i plast have tremmer på max 8 mm bredde og have en lysning / afstand mellem tremmerne på mindst 8 mm
- Endelig må der ikke sættes rad, arme eller forstørret fangstkammer på dem. Det vil i praksis sige at de kun må anvendes som de er købt, uden modifikationer.

### *Når man fisker med krebsetejner/ruser:*

- må de sættes tættere ved hinanden end de 100 m, der gælder for andre faststående fiskeredskaber i ferskvand
- skal al anden fangst end krebs altid genudsættes
- skal de være afmærket på samme måde som alle andre garnredskaber i ferskvand, dvs. en rød kugle på mindst 15 cm med matrikelnummer på ejendommen, hvorfra der fiskes og fiskerens navn og adresse – gælder også lods ejere. Fritidsfiskere skal desuden skrive fritidsfiskernummer på kuglen.

Det nye regelsæt for brug af krebsetejner/ruser kan læses i sin helhed på [retsinformation.dk](https://retsinformation.dk)

*Af Søren Berg, DTU Aqua  
Institut for Akvatiske Ressourcer*

## **Brev fra Dansk Lystfiskeri vedr. skarven:**

# Kære fiskeriorganisation

I Dansk Lystfiskeri er vi stærkt bekymrede omkring den nuværende skarvprædation på pressede fiskebestande.

Siden vores seneste møde i Saltvandsudvalget i efteråret, har jeg været grebet af, at det samme lader til at være tilfældet i alle fiskeriorganisationer.

Vi har derfor besluttet – blandt flere andre projekter på emnet – at tage initiativet til en konference om skarv på Christiansborg i løbet af året.

I starten af marts har vi et møde på Christiansborg, hvor vi forventer at sikre den nødvendige forankring.

I april gennemfører vi atter Smoltvagt, sammen med Danmarks Sportsfiskerforbund og en række andre projektpartnere, for at sætte fokus på prædationen ved årets udsætninger af smolt. Miljøministeren har vist sin interesse for Smoltvagt, og vi vil i den forbindelse forsøge at sikre hans deltagelse på konferencen.

Vi tager initiativet og er villige til at gøre meget af bearbejdet for at få konferencen realiseret i år.

Da Torben Kaas er i Dansk Lystfiskeris bestyrelse, har projektet allerede opbakning fra Danmarks Sportsfiskerforbunds side, og vi vil meget gerne gå frem med ønsket om en konference, som alle fiskeri-organisationer bakker op om i samlet trop.

Vi går ud fra, at I alle også ønsker at deltage og bakker om ideen, men send mig for en god ordens skyld gerne en tilkendegivelse, så vi kan begynde de indledende øvelser.

Derfra vil vi selvfølgelig holde jer orienteret og samle inputs til konferencens indhold.

På vores generalforsamling vil vi blandt andet præsenterer vores målrettede indsatser omkring skarv i 2024.

*Med venlig hilsen  
Peter Lyngby, Formand*

 **DANSK  
LYSTFISKERI**

# Opgangen af laks i Kongeå i 2023

I Kongeå blev opgangen af laks estimeret til 722 laks. Dette er en fremgang i forhold til tidligere undersøgelser.

Bestandene af både laks og havørred har tidligere haft svært ved at klare sig i Kongeå, da tre opstemninger i hovedløbet, har givet begrænset adgang til gyde- og opvækstområder samt store tab for nedtrækkende lakse- og ørredsmolt. Den sidste af disse spærringer, ved Jedsted Mølle Dambrug, som hindrede for fiskenes vandringer til næsten hele vandsystemet, blev fjernet i juli 2017. Senere samme år, blev opgangen af laks opgjort til 562.

DTU Aqua undersøgte også bestanden af havørred i Kongeå i 2023 og denne gydebestand er estimeret til 1.682 havørreder og for at få tallet for den samlede opgang skal lægges lystfiskernes stangfangster for hjemtagne havørreder i 2023, som var på 92 havørreder. Gydebestanden af havørred blev i 2017 estimeret til 449 og hertil skal lægges 121 hjemtagne havørreder fra lystfiskeri for at få estimatet for totalopgangen.



Kongeå. Foto: Fiskepleje.dk

Laks	Gydebestand	Hjemtaget	Opgang
2023	671 (545-979)	51	722 (596-848)
2017	521 (460-582)	41	562 (501-623)
2009	242 (208-276)	64	306 (272-340)

Havørred	Gydebestand	Hjemtaget	Opgang
2023	1.682 (934-2.430)	92	1.774 (1.026-2.552)
2017	449 (388-510)	121	570 (509-631)
2009	597 (440-754)	–	–

*Info: Tallene i parentes viser et 95%-konfidensinterval.*

*I 2022 blev der genskabt fri passage for fisk ved Vejen Store Vandmølle. Fiskene fik derved adgang til yderligere ca. 50 kilometer vandløb. Det bidrager til, at fiskebestandene i Kongeå-systemet får genskabt adgang til flere gyde- og opvækstområder.*

DTU Aquas undersøgelse af lakse- og havørredopgangen i Kongeå i oktober-november måned i 2023 kan betragtes som status for bestandene, efter at opgangs-fiskene i fem år har haft fri passage til Kongeåens gydeområder, som alle ligger opstrøms Jedsted Mølle Dambrug. I de større tilløb er der ingen betydelige spærringer tilbage, da opstemningerne ved dambrugene Vejen Lille Vandmølle og Vejen Store Vandmølle også er fjernet.

## Resultater af undersøgelser af lakse- og havørredbestanden

Undersøgelsen i 2023 viste en beskeden fremgang for laksene, nemlig 671 laks. Dertil skal lægges 51 hjemtagne laks for at få tallet for den totale opgang på 722 laks.

Der blev i første omgang el-fisket og PIT-mærket 110 laks og i anden omgang blev der fanget 310 laks, hvoraf 50 var genfangster.

## Annoncepriser

1/1 side (131 x 192 mm).....	kr. 2.250,-
1/2 side (131 x 94 mm).....	kr. 1.400,-
1/3 side (131 x 60 mm).....	kr. 1.250,-
1/4 side (131 x 44 mm).....	kr. 1.000,-

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

## Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,  
15. oktober og 15. december.

### Sidste frist for rettidig

indlevering af annoncer, er den  
**20. i måneden før udgivelse.**

Al henvendelse vedr. annoncer rettes til:

**Rabol A/S**

**Søndergården 8**

**9640 Farsø**

**Tlf. 98 63 10 61**

**e-mail: ferskvand@rabol.dk**



Gennemsnitslængden af de registrerede laks var 74 cm. Kønsfordelingen var 59 % for hanner og 41 % for hunner.

Af de registrerede laks var 20 % fedtfinneklippet, hvilket betyder, at 20 % af opgangen stammer fra udsatte og mærkede 1/2-års laks. Mærkningsprogrammet, hvor laks udsat i Kongeå bliver mærket ved fedtfinneklipping, startede for få siden, idet det var fra og med 2020, at alle udsatte 1/2-års laks blev fedtfinneklippet. Man kan derfor stadig forvente, at der forekommer umærkede opgangslaks, som stammer fra udsætning.

I forbindelse med ørredundersøgelsen blev der i første omgang fanget og PIT-mærket 89 havørreder og i anden omgang 298 havørreder, hvoraf 15 var genfangster. De fleste ørreder var relativt små og gennemsnitsstørrelsen for alle de registrerede fisk var 54,5 cm, og kun 15 havørreder var over 70 cm.

Sammen med de lokale fiskeplejeansvarlige foretog DTU Aqua en undersøgelse af bestanden af laks og havørred i Kongeåen tilbage i 2009, hvor der blev beregnet en opgang på 306 laks og en gydebestand på 597 havørreder.

I 1994 blev der, i forbindelse med Danmarks Fiskeriundersøgelser og Amternes Vadehavsundersøgelse beregnet en gydebestanden for havørreder på 643 (202-1.151) og en total opgang på 1.277 (524-2.096) havørreder. I alt blev der optalt 57 laks ved undersøgelsen i 1994.

*Af Niels Jepsen, Anders Koed  
og Finn Sivebæk, DTU Aqua.  
Institut for Akvatiske Ressourcer*

# Øresten afslører forskel på ørredstammerne i de enkelte vandløb

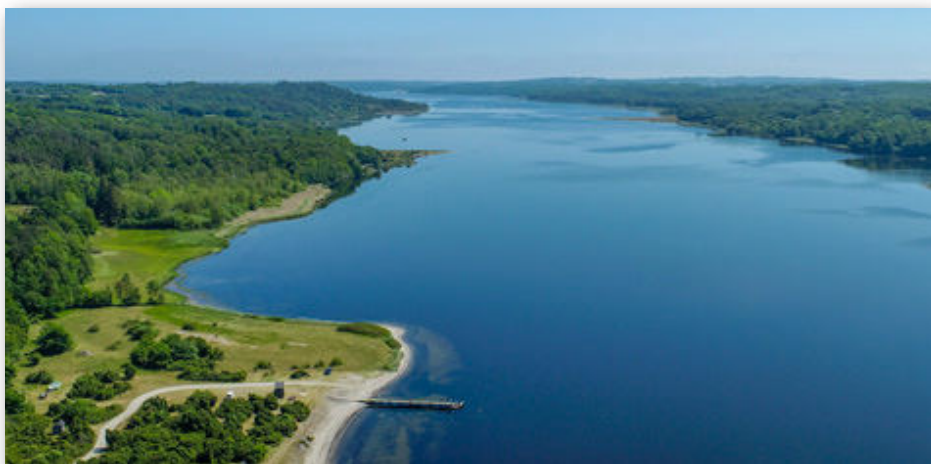
Havørreder fra vandløb ved Mariager Fjord er genetisk ens, men ørestenene afslører, at der alligevel er forskel på ørredstammerne i de enkelte vandløb

Havørrederne fra vandløbene i Mariager Fjord strejfer så meget, at man ikke kan se forskel genetisk. Nye analyser af den kemiske sammensætning af fiskenes øresten afslører, at der er forskelle, som kan vise, hvilke vandløb ørrederne kommer fra.

Havørreden er kendt for, med stor nøjagtighed, at vende tilbage som kønsmodne ørreder for at gyde i det samme vandløb, de udvandrede fra som ungfisk, såkaldte smolt. Det har generelt været antaget,

at en meget lille del "vandrer forkert" op i et andet vandløb end der, hvor de selv er opvokset. Sådanne individer betegnes som strejfer. Den meget lille udveksling af ørreder mellem forskellige vandløb betyder, at bestandene ofte er genetisk forskellige.

Nyere undersøgelser har imidlertid ikke fundet genetisk forskel på bestandene i de forskellige vandløb i Mariager Fjord. Årsagen er sandsynligvis, at der er usædvanligt mange strejfer og en stor



Mariager Fjord. Foto: Fiskepleje.dk



Valsgaard Bæk med sit udløb i Mariager Fjord. Foto Kristi Kälo

## FAKTA

### Hvad er øresten?

Øresten er kalkstrukturer i hovedet på fisk. De fungerer i forbindelse med balancen, lidt lige som øreknoglerne hos mennesker. Ørestenene vokser, ligesom skæl og knogler, når fisken vokser. Den kemiske sammensætning af sporstoffer i ørestenene afhænger blandt andet af det vand, fiskene opholder sig i, og når først ørestenene er dannet, er kemien i dem ret stabil. Det betyder, at det er muligt at skelne fiskene fra de enkelte vandløb, hvis der er forskel i vandkemien, og det er netop, hvad forskerne har undersøgt i vandløbene ved Mariager Fjord.

udveksling af fisk mellem vandløbene i forbindelse med gydningen.

Det bekræftes af undersøgelser af havørreder, hvor DTU Aqua via elektronisk mærkning af smolt kunne følge, hvilket vandløb havørrederne vendte tilbage til, når de selv skulle gyde. Resultaterne viste, at næsten fire ud af 10 vendte tilbage til et andet vandløb, end det de var opvokset i og udvandret fra som smolt.

Men hvad gør man så, hvis man gerne vil kunne skelne mellem havørrederne fra de forskellige vandløb og ikke har mærket dem individuelt? Det har DTU Aqua undersøgt i en ny undersøgelse, der fokuserer på fiskenes øresten, og som netop er offentliggjort i en videnskabelig artikel.

### Øresten afslører, hvor ørrederne kommer fra

Forskerne analyserede sporstoffer i øresten hos unge fisk i de forskellige vandløb, inden

de vandrer i havet. På den måde får man en beskrivelse af ørestenenes kemiske sammensætning i de forskellige vandløb. Dette kan man bruge til at sammenligne med ørestenene hos voksne havørred. Undersøgelsen omfatter ørreder i Kastbjerg Å, Villestrup Å, Maren Møllebæk og Valsgaard Bæk, som alle er tilløb til Mariager Fjord.

Efterfølgende samlede forskerne øresten ind fra voksne fisk og lavede de samme analyser som på ungfiskenene. Resultaterne viste, at man med god nøjagtighed kan opgøre, hvor den voksne havørred stammer fra, alene ved at analysere ørestenene.

Samtidig bekræftede undersøgelsen, at en meget stor del af de voksne havørreder i vandløbene i Mariager Fjord faktisk oprinde-

ligt var vandret ud fra et andet vandløb end det vandløb, de blev fanget i som voksne.

Undersøgelsen viser også, at det er muligt at kende forskel på fisk, der lever relativt tæt på hinanden (få kilometer i dette tilfælde), men i et anderledes vandkemisk miljø – en overraskende opdagelse. Resultaterne har givet forskerne flere muligheder for at undersøge fiskebestande og vil kunne bruges i den fremtidige forvaltning af fiskebestandene.

Projektet er støttet af MarGen II, BlueBio-Climate og fiskeplejen

*Af Kim Aarestrup, Kim Birnie-Gauvin,  
Dorte Bekkevold, Kristi Källo  
og Finn Sivebæk*



## FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN for Danmark

### Formand

Peter Holm,  
Dybvadgårdsvej 1, 9240 Nibe  
Tlf. 2323 2220  
formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

### Næstformand

Max Thomsen,  
Gl. Viborgvej 405, Ålum, 8900 Randers.  
Tlf. 2081 6053  
naestformand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

### Medlemsskab og kontingent

Personligt medlemskab 568,00 årligt  
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)  
Foreningsmedlemsskab 1136,00 årligt  
(afhængigt af medlemsantal)

### Kasserer

Bjarne Bach,  
Væthvej 51, 8870 Langå  
Tlf. 2169 9200  
kasserer@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

### Bestyrelse

**Akvakultur**  
Martin Norup Nielsen, Tlf. 5047 2811

### Erhvervsfiskere

Leif Olesen, tlf. 2324 4410

### Lystfiskere

Max Thomsen, Tlf. 2081 6053  
Torben Salling, Tlf. 4081 1381  
Bjarne Bach, Tlf. 2169 9200  
Lis Pia Mogensen Tlf. 6163 7874

### Bredejere

Schneider Philipsen, Tlf. 4042 3171  
Niels Barslund, Tlf. 2926 5111  
Peter Holm, Tlf. 2323 2220

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark  
Postadresse: Væthvej 51, 8870 Langå  
Cvr. 2514 5615  
ffd@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

# DTU Aqua rådgiver ministerie med revision af tre bekendtgørelser

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har anmodet om rådgivning i forbindelse med revision af følgende tre bekendtgørelser:

- **Bekendtgørelse om særlige fiskeriregler for Storå vandsystem**
- **Bekendtgørelse om særlige fiskeriregler for Skjern Å vandsystem**
- **Bekendtgørelse om særlige fiskeriregler og fredningsbælter i Vadehavet og i visse sydjyske vandløb**

De tre bekendtgørelser har alle været gældende siden 1. januar 2014. Bekendtgørelserne har således dannet lovgrundlaget for lakseforvaltningen i Danmarks største vandsystemer igennem 10 fiskesæsoner i perioden 2014-2023.

I forbindelse med forvaltningen af de vestjyske laksebestandene har der i hele den nævnte periode årligt været afholdt laksekoordineringsmøder, som er et dialogforum omkring opdræt, udsætninger og forvaltning af laks i danske vandløb. Både sammenslutninger, opdrætter, kommuner, øvrige myndigheder og fiskeribiologiske rådgivere deltager i møderne.

## Fremtidig forvaltning af laksebestande og laksefiskeri

Forvaltningen af laksebestandene har været understøttet af forskningsbaseret rådgivning i tæt samarbejde med de mange myndigheder og interessenter, som arbejder på at genskabe større og stærkere laksebestande. Der ses nu ind i en fremtid, hvor laksens miljøforhold er

under forandring i både fersk- og saltvand. Særligt i saltvand forventes denne påvirkning af blive stadig mere negativ. Forandringernes styrke og den hastighed de udvikler sig med, er ikke mulige at forudsige præcist. Dette er ligeledes en god grund til at forvalte efter en model, hvor det fortsat er muligt at gennemføre adaptive tilpasninger og reguleringer. Det kan således anbefales at lave en forvaltning, som er todelt, og hvor der løbende (årligt) kan foretages ændringer i forhold til at bevare og genskabe større laksebestande:

**Del 1**, angår de overordnede rammer omkring fredningstid, vilkår for kvotetildeling, frister for ansøgninger om tildeling af en laksekvote og om nogle af de vilkår, som fiskeriet af laks skal foregå på mv. Denne del er fastlagt i de lokale bekendtgørelser.

**Del 2**, angår den forvaltning, som bliver fastlagt ved de årlige tildelinger af laksekvoter, der administreres af Fiskeristyrelsen som myndighed og efter biologisk rådgivning fra DTU Aqua.

Her kan også indgå krav til fiskeriformer, opdaterede afgrænsninger af A- og B- vand i takt med, at opstemninger og spærringer bliver nedlagt.

Fiskeristyrelsen fastsætter vilkårene i de tilladelser, der kan gives til hjemtagelse af laks og de bliver fastsat årligt. Da denne proces foregår kontinuert, skaber det mulighed for en fleksibel og adaptiv forvaltning, som bevirker, at initiativer er hurtigere at implementere og er mere operationelle end, hvis de samme tiltag skulle være fastsat i en bekendtgørelse.

De gældende bekendtgørelser har allerede inkorporeret den mulighed, at der kan indarbejdes vilkår i de årlige tilladelser herunder også vilkår, der omfatter forvaltningstiltag som fiskepleje og fiskerireguleringer.

## Laksebestandene skal være store og robuste for at kunne overleve i fremtiden

Den primære målsætning med forvaltningen af de vestjyske laks er at sikre et bredt genetisk fundament, som kan medvirke til at sikre laksens overlevelse og tilpasningsevne til fremtidens miljø- og klimaforhold. En forudsætning for at kunne opfylde dette er, at bestandene er store og generelt stabile og hvor andelen af laks fra naturlig gydning stiger kontinuert.

Baggrunden for fiskerimæssige reguleringstiltag er, som alle andre tiltag, at sikre bestandenes fremgang og at undgå genetiske forringelser i bestandene. Med udgangspunkt i de seneste fire års

udvikling i laksebestandene er der behov for nye tiltag, som bevarer og udvikler laksebestandene. På den baggrund kan DTU Aqua anbefale at implementere nye tiltag.

Hvis man ser tilbage på laksebestandenes udvikling, har de overordnet vist fremgang frem mod slutningen af det seneste årti. Herefter ses en stagnation med et efterfølgende fald. På den baggrund blev der foretaget en overordnet reduktion i det samlede antal laks, der blev tildelt i kvoterne for sæsonen 2022.

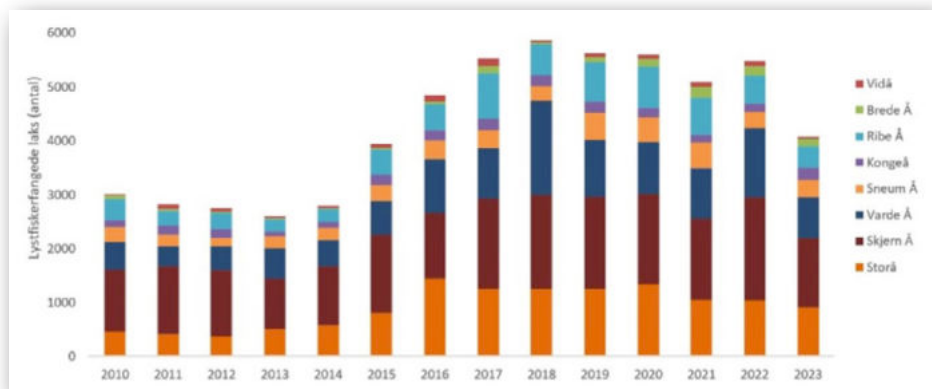
DTU Aqua er i proces med at analysere data indsamlet i 2023 med henblik på at udarbejde den biologiske vurdering af laksebestandene.

Set over et længere tidsrum har de danske bestande været i fremgang, mens bestandene i udenlandske vandløb i samme tidsperiode generelt er gået tilbage.

De store laks (MSW – Multi Sea Winter) er mange steder i udlandet blevet sjældne, ligesom bestandene overordnet er gået tilbage i disse lande. Den danske model for forvaltning af laksebestandene bygger på en adaptiv forvaltning således, at bestandene kan fortsætte deres fremgang, samtidig med, at der tillades et begrænset fiskeri og landing (hjemtagning) af laks, således at reguleringen løbende er tilpasset den nyeste faglige og forskningsbaserede biologiske viden på området.

## Forvaltningen har til formål at genskabe store og stærke laksebestande

Undersøgelser har vist, at der er en god sammenhæng mellem laksopgangens størrelse og fangster, og på den baggrund



**Figur 1.** De samlede fangster af laks i Vest- og Sønderjylland i 2023 er på det laveste niveau i perioden 2016-2023. I perioden 2014-2018 var der en tydelig stigning i fangster.

er der således indikationer på, at de danske bestande samlet set nu er faldende (**figur 1**).

Der er igennem de senere år fjernet en del spærringer i vandløb, som har givet laksene adgang til flere gyde- og opvækstområder og der er tillige etableret flere gydeområder. Den aktuelle negative udvikling i laksebestandene er derfor ikke forventet. De mange tiltag og gennemførte naturgenopretningsprojekter burde tværtimod have givet anledning til betydelige bestandsfremgange.

### **Forvaltning af laksefiskeri og kvoter – afstemt efter vandløbsbredde**

Ved at vælge en model, hvor vandløbene opdeles ud fra deres størrelse på minimum 5 meter i faktisk bredde, er det muligt at definere de strækninger i vandløbene, hvor størstedelen af laksen bliver fanget. I praksis opholder laks sig også i de små vandløb, hvor de både vil forekomme som yngel, ungfisk og gydelaks. Det er derfor muligt at fange voksne laks i de små vandløb, og derfor er der også fra de fiskeriberettigede et ønske om

*kunne hjemtage laks fra sådanne områder.*

*Ved at forvalte laksekvoterne, så de fiskeriberettigede, også ved små vandløb har mulighed for at fange og hjemtage laks, skabes der grundlag for, at flest mulige vil være motiverede for at genskabe bedre levebetingelser for laks i hele dens udbredelsesområde i ferskvand. De fiskeriberettigede, der har fiskevand, som ligger udenfor det primære område for laksefangst, kan derfor ansøge om og få tildelt en laksekvote, der er afstemt efter de reelle muligheder for fangst.*

*I arbejdet med at skabe selvreproducerende bestande af laks er det afgørende, at laksen har fri adgang til egnede gyde- og opvækstområder i hele det givne vandsystem. Af samme årsag er det vigtigt, at flest mulige parter ved vandsystemerne har en motivation til at forbedre forholdene for fiskebestandene, herunder forbedre levebetingelserne for laks. En forvaltning, hvor alle fiskeriberettigede i hele vandsystemet, kan få glæde af en fangstmæssig gevinst er derfor hensigtsmæssigt.*

*Ved vandsystemerne tildeles størstedelen af laksekvoten i A-områder, de såkaldte laksefiskevande:*

**A-områder:** Store vandløb, som har en bredde på 5 meter og større

Dog ikke vandløbsstrækninger, som er beliggende opstrøms opstemninger, hvor passage for laks er dårlig og hvor kun forholdsvis få laks og havørreder passerer eller strækninger, hvor DTU Aqua vurderer, at det ikke er laksefiskevand

**B-områder:** Små vandløb, som er mindre end 5 meter i bredde

Her indgår også vandløbsstrækninger over 5 meter, som er beliggende opstrøms opstemninger, hvor passage for laks er dårlig og hvor kun forholdsvis få laks og havørreder passerer, samt strækninger som DTU vurderer, ikke er laksefiskevand.

Størstedelen af et vandsystems laksekvote tildeles A-områder. Såfremt der er ønsker om at hjemtage laks i B-områder, kan der tildeles en beskedent kvote, som er afstemt efter ønsker og de reelle muligheder for fangst af laks. Helt konkret er der tale om kvoter på få laks og erfaringer i de seneste 10 år har vist, at dette fungerer hensigtsmæssigt. For både A- og B-områder gælder det, jævnfør fiskeriloven §30, for hjemtagelse af laks, at den fiskeriberettigede er en del af en sammenslutning og derigennem bidrager til den samlede fiskepleje for vandsystemet

### **Nedlæggelse af opstemninger ændrer grænsedelingen mellem A- og B-område**

I følgende vandløb kan det anbefales, at der sker opdatering af de gældende grænseinddelinger mellem A- og B-område:

#### **Skjern Å-vandsystem**

Den nuværende grænse bør gå til fredningsbæltet ved Skjern Ås afløb fra MES Sø, nedstrøms Dørslundvej.

I Sdr. Omme Å, fra opstemningen ved Juellingeholm Dambrug og nedstrøms til udløb i Ringkøbing Fjord.

I Brande Å, fra Brandlundvej og nedstrøms til udløb i Ringkøbing Fjord.

I Karstoft Å, fra opstemningen ved Clasonsborg og nedstrøms til udløb i Ringkøbing Fjord. Den nuværende grænse i Karstoft Å bør ligge opstrøms

den nedlagte opstemning ved Clasonsborg. En relevant grænserykning opstrøms til Sdr Ommevej (Rute 411)

#### **Varde Å-vandsystem**

I Grindsted Å blev der i 2021 fjernet en opstemning ved Utoft Dambrug og på den baggrund er der grundlag for at flytte afgrænsningen mellem A- og B-område længere opstrøms til sammenløbet mellem Grene Å og Billund Bæk.

I Holme Å er der åen i 2021 genoprettet på en 12 km lang strækning og derfor foreslås afgrænsningen flyttet opstrøms til Østerbygårdvej.

I Ansager Å er der i 2018 fjernet en opstemning ved Ansager Møller og derfor foreslås afgrænsningen flyttet opstrøms til opstemningen ved Krogager Dambrug.

#### **Sneum Å-vandsystem**

I Holsted Å er der fjernet en opstemning i 2022 og derfor foreslås afgrænsningen flyttet opstrøms til opstemningen ved Hulkær Fiskeri på Drivervej.

#### **Kongea-vandsystem**

I Vejen Å er opstemningen ved både Lille Vejen Vandmølle og Vejen Store Vandmølle fjernet i hhv. 2020 og 2022 og derfor foreslås afgrænsningen flyttet opstrøms til sammenløbet mellem Drosstrup Å og Gesten Å.

Den danske forvaltning af laks er restriktiv og baseret på forskning og overvågning. Forvaltningen af laks i Danmark sker således ved, at forskning og overvågning er koblet til konkrete indsatser med en adaptiv tilgang. Begrebet adaptiv henviser her til, at man altid hurtigt anvender det bedst tilgængelige videnskabelige grundlag, hvorved forvaltningen bliver en dynamisk proces. En revision af de nævnte bekendtgørelser er i overensstemmelse med denne praksis.

DTU Aqua

# Alt til dambrug hav- og ålebrug

klækkedstve  
transport og  
iltfo  
foder  
fug  
alup  
balje  
spande  
handsker

## Udlevering af varer:

Mandag-torsdag: 14.00-16.00  
Fredag: 14.00-15.00

Alt i plastrør og slanger  
og tilhørende fittings

*Vi er med til  
at sikre bredden*



Vestermarken 3 • 8765 Klovborg  
Tlf. 70 23 12 18 • Fax. 76 59 50 20  
mail@midtjysk-akva.dk  
Se netbutikken på: [www.midtjysk-akva.dk](http://www.midtjysk-akva.dk)

**Midtjysk Akva**

## FERSKVANDSFISKERIBLADET

### REDAKTION

Bjarne Bach,  
Væthvej 51, 8870 Langå  
Tlf. 2169 9200  
kasserer@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

### INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og annoncer  
til næste blad skal ske senest  
**den 10. marts 2024.**

### TRYK

Rabøl A/S, Søndergården 8, 9640 Farsø,  
Tlf. 9863 1061

### Annoncer:

Henvendelse vedr. annoncer til  
Rabøl A/S  
Tlf. 9863 1061  
e-mail: [ferskvand@rabol.dk](mailto:ferskvand@rabol.dk)

Stof til bladet indsendes til redaktionen som e-mail,  
på USB-stick eller CD-ROM. Bladet påtager sig intet  
erstatningsansvar som følge af trykfejl i annoncer.  
Bladets artikler udtrykker ikke nødvendigvis  
foreningens officielle politik.

**FORSIDEFOTO:** Foto vedr. DTU Aqua's artikel om nye  
regler for brug af krebsetejner i Danmark.  
Foto: Pixabay.

**B**



DANMARK

**PP**

FERSKVANDSFISKERIBLADET

Væthvej 51  
8870 Langå

